

M. Žilinskenė
M. Augustinienė
[Handwritten signature]

LR Rasytų reguliavimo tarnyba	13-07-31	GALVO
Data	3240	
Nr. 213-		

Lietuvos Respublikos ryšių
reguliavimo tarnybai
Algirdo g. 27A, LT-03219, Vilnius

2013-05-31 Nr. 6220-1045

J. R. Lemačius
[Handwritten signature]
2013-06-03

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS DIREKTORIAUS ĮSAKYSMO „DĖL AUKCIONO SUTEIKTI TEISĘ NAUDOTI RADIJO DAŽNIUS (KANALUS) IŠ 801–821 MHz IR 842–862 MHz RADIJO DAŽNIŲ JUOSTŲ SĄLYGU APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO IR DĒL LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS DIREKTORIAUS ĮSAKYSMO „DĒL AUKCIONO SUTEIKTI TEISĘ NAUDOTI RADIJO DAŽNIUS (KANALUS) IŠ 791–801 MHz IR 832–842 MHz RADIJO DAŽNIŲ JUOSTŲ SĄLYGU APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

UAB „Omnitel“ teikia pastabas ir pasiūlymus viešajai konsultacijai paskelbtiems projektams - Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymo „Dėl Aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 801–821 MHz ir 842–862 MHz radijo dažnių juostų sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektui (toliau – Projektas Nr. 1) ir Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymo „Dėl Aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 791–801 MHz ir 832–842 MHz radijo dažnių juostų sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektui (toliau – Projektas Nr. 2).

Kaip jau ne kartą esame nurodė, UAB „Omnitel“ nuomone, aukcionalas suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) 790–862 MHz radijo dažnių juostoje turi būti organizuojamas remiantis objektyviais, skaidriais, nediskriminaciniiais bei proporcingais kriterijais, užtikrinantis racionalų radijo dažnių spekto paskirstymą. Aukcionu turi būti siekiama, kad skiriami radijo dažniai (kanalai) būtų naudojami maksimaliai efektyviai taip sukuriant rinkos dalyviams lygiavertes konkurencines sąlygas bei užtikrinant geriausią paslaugų kokybę galutiniams vartotojams.

Pagal viešai konsultacijai pateiktų Projekto Nr. 1 ir Projekto Nr. 2 nuostatas aukciono būdu bus išduodami keturi leidimai po 5 MHz dažnių juostos ir vienas leidimas 10 MHz dažnių juostai. Tuo tikslu planuojama rengti du atskirus aukcionus, taikant skirtinges aukciono sąlygas bei nustatant skirtinges įpareigojimus leidimus laimėjusiems subjektams, taip pat nustatant apribojimus aukcionų dalyviui pačiam pasirinkti, kokio aukciono laimetojujis nori būti pripažintas. Be to, pagal Projekto Nr. 2 nuostatas vienas leidimas 10 MHz dažnių juostai iš esmės bus išduodamas ne aukciono būdu, o konkurso būdu su fiksuota 2 mln. litų įmoka.

UAB „Omnitel“ nuomone, numatomas leidimų naudoti radijo dažnius skaičius bei jų išdavimo procedūra néra racionali, neužtikrina maksimalaus efektyvumo naudojant skirtus radijo dažnius, neskatina konkurencijos plėtros bei sukuria nelygiavertes konkuravimo sąlygas. Taip pat toks radijo dažnių (kanalų) paskirstymo sprendimas yra techniškai neoptimalus, nes operatorių galimybės rinktis bus apribotos tiek radijo dažnių spekto pločiu, tiek suporiuotų radijo dažnių juostų (radijo dažnių blokų) pasirinkimu.

Taip pat 2013 m. gegužės 22 d. Lietuvos Respublikos Seimo Informaciniés visuomenės plėtros komiteto posėdžio metu aptariant viešai konsultacijai pateiktus Projektą Nr. 1 ir Projektą Nr. 2, buvo nutarta rekomenduoti Ryšių reguliavimo tarnybai tobulinti 790-862 MHz radijo dažnių juosteje paskirstymo procedūrą užtikrinant skaidrumo, nediskriminavimo, teisinio tikrumo ir teisėtų lūkesčių principus.

Todėl, siekiant užtikrinti skaidrią, nediskriminuojančią radijo dažnių (kanalų) 790-862 MHz radijo dažnių juosteje paskirstymo procedūrą, bei siekiant efektyvaus kaimiškų vietovių padengimo mobiliuoju plačiajuosčiu ryšiu, bei maksimalus valstybės biudžeto papildymo aukciono dalyvių sumokėtais mokesčiais, turi būti rengiamas:

- vienas aukcionalas visiems radijo dažniams (kanalam) 790-862 MHz radijo dažnių juosteje;
- išduodant 3 leidimus po 10 MHz (iš kurių vienam leidimui būtų taikomi plėtros įpareigojimai kaimiškose vietovėse) ar išduodant šešis leidimus po 5 MHz (iš kurių dviejų leidimams būtų taikomi plėtros įpareigojimai kaimiškose vietovėse), o vienas subjektas galėtų įsigyti ne daugiau kaip 10 MHz;
- sudaryta galimybė aukciono dalyviui aukciono metu keisti blokus, dėl kurių teikiamas kainos pasiūlymas.

UAB „Omnitel“ nuomone, vienas aukcionalas visiems radijo dažniams (kanalam) iš 790-862 MHz radijo dažnių juostos taip pat užtikrintų didesnę radijo dažnių (kanalų) pasiūlą, optimalų rinkos dalyvių pasirinkimo galimybės įgyvendinimą bei leistą aukciono dalyviams įgyti teisę naudoti atitinkamus radijo dažnius (kanalus) pigiau, tokiu būdu sudarant galimybę didesnius finansinius išteklius panaudoti elektroninių ryšių tinklų plėtrai.

Žemiau pateikiame pasiūlymus dėl Projekto Nr. 1 ir Projekto Nr. 2.

1. Atsižvelgiant į aukšciau nurodytą pasiūlymą organizuoti vieną aukcioną, turi būti Projektas Nr. 1 papildomas įtraukiant į jį radijo dažnius (kanalus) iš 791–801 MHz ir 832–842 MHz radijo dažnių juostų ir atsisakoma Projekto Nr. 2.

2. Dėl aukciono procedūros ir terminų

1.1. Visi leidimai turi būti išduodami vienodomis aukciono sąlygomis, t.y.:

- a) nustatant vienodas ribines kainas, pradines kainas bei kainos kitimo žingsnius;
- b) išduodant leidimą 791–801 MHz ir 832–842 MHz radijo dažnių juostai atsisakant didžiausios galimos kainos nustatymo (Projekto Nr. 2 4 punktas), nes aukciono dalyvių elgesys varžantis dėl keturių leidimų po 5 MHz, kuriems nenustatomi plėtros įpareigojimai tiesiogiai įtakos leidimų su įpareigojimais kainą, todėl nėra tikslø ir pagrindo ją apriboti;
- c) laimėtojai nustatomi vienodomis sąlygomis ir aukciono dalyviui turi būti suteikta laisvė pasirinkti, kokio bloko laimėtoju būti pripažintam, todėl turi būti atsisakoma Projekto Nr. 1 57.1 punkto ir Projekto Nr. 1 57.3 punkto , nes nėra suprantama, kodėl aukciono dalyviui, atsisakius būti pripažintam laimėtoju 801–821 MHz ir 842–862 MHz radijo dažnių juosteje, jis nėra pripažystamas ir laimėtoju 791–801 MHz ir 832–842 MHz radijo dažnių juoste;
- d) taikomos vienodos aukciono vykdymo taisyklės.

1.2. Projektuose nėra apibrėžtas bendras aukciono procedūros trukmės terminas, nėra nurodyta per kiek laiko aukciono komisija išnagrinėja aukciono dalyvių pasiūlymus bei paskiria kitą aukciono raundą. Toks aukciono sąlygų neapibrėžtumas gali sąlygoti nepaprastai ilgą aukciono procedūros eigą. Manome, kad aukciono procedūros bei atskirų raundų terminai turi būti aiškiai nustatyti. Šiuo tikslu

siūlome papildyti nuostata, įtvirtinančia konkretų maksimalų terminą tarp skirtingų aukciono raundų, pvz. šią nuostatą išdėstant taip: „Kitas aukciono raundas turi būti organizuojamas ne vėliau kaip per 1 darbo dieną po atitinkamo aukciono raundo pabaigos.“ Kitas galimas sprendimas – aukciono raundus organizuoti vienos, dviejų ar trijų dienų laikotarpiu suteikiant galimybę aukciono dalyviams dalyvauti aukcione vienu metu būnant vienoje vietoje, tačiau skirtingose patalpose. Tokiu atveju visi aukciono raundai galėtų įvykti per vieną dieną.

1.3. Siekiant užtikrinti, kad būtų geresnė LTE ryšio kokybė, paprastesnės trukdžių televizijai filtravimo galimybės bei pigesni patys filtrais, yra reikalinga, kad 10MHz LTE spektras būtų vientisas, tai yra neturėtų tarpų, todėl aukciones turi būti organizuojamas taip, kad aukciono dalyviams būtų sudaryta galimybė įsigyti vientisą 10MHz dažnių juostą (du šalia esančius 2 blokus po 5 Mhz). Tačiau, mūsų supratimu, pagal projekte nurodytas taisykles aukciones yra orientuotas į individualių blokų po 5 Mhz bloko pardavimą, t.y. aukciones gali pasibaigti dėl vieno iš 5 Mhz bloko, o tėstis dėl kitų 5 Mhz blokų. Mūsų nuomone, aukciones turi baigtis dėl visų blokų vienu metu, tik tokiu būdu būtų užtikrinta suderinamų blokų įsigijimo galimybė ir užtikrinta teisė aukciono metu keisti pasiūlymus dėl blokų ir aukciono metu įsigyti reikiamus blokus už racionalią kainą.

1.4. Dėl Projekto Nr. 1 43.5 punkto.

Mūsų nuomone, aukciono dalyviui, pasiūliusiam didžiausią kainą turi būti suteikta galimybė šios didžiausios kainos atsisakyti tik tuomet, jei jis atsisako bloko ir pateikia kainos pasiūlymą kitam blokui. Didžiausio kainos pasiūlymo atsisakymas be pasiūlymo pateikimo kitam blokui neturėtų būti leidžiamas, nes taip suteikiama galimybė aukciono dalyviams siūlytis kainas, kurios jie negali mokėti ir taip užkelti kainą už dažnus.

Taip pat pagal dabartinę 43.5 punkto formuluotę yra neaišku, kodėl laimėtoju yra laikomas ankstesniame rounde pateiktas antras pagal dydį kainos pasiūlymas, o ne pirmas? Taip pat yra neaišku, ar atsisakius didžiausios kainos pasiūlymo lieka galioti kiti šio aukciono dalyvio pateikti kainos pasiūlymai šiam blokui, ar aukciono dalyvis turi teisę pateikti atsisakydamas didžiausios kainos pateikti pasiūlymą kitam blokui?

1.5. Dėl Projekto Nr. 2 43 ir 49 punktų santykio. Yra neaišku, ar gali būti vykstant 49 punkte nurodytam paskutiniui roundui siūloma didesnė kaina nei didžiausia galima kaina, numatyta 4 punkte. Kaip jau nurodėme anksčiau, turi būti atsisakoma didžiausios galimos kainos nustatymo ir paliekant galimybę rinkos dalyviams varžymosi metu nustatyti kainą.

Be aukščiau nurodytų neaiškumų, UAB „Omnitel“ nuomone, Projektuose yra numatytos per daug sudėtingos ir aukciono metu bėsikeičiančios aukciono procedūros, o tai daro aukciono rezultatų modeliavimą labai sudėtingą, sumažina aukciono procedūros skaidrumą. UAB „Omnitel“ nuomone, aukciono procedūros turėtų būti paprastesnės, aiškios ir suprantamos prieš dalyvaujant aukcione. Be to, aukciono vykdymo proceso taisykles yra labai tarpusavyje susijusios, todėl vieno punkto pakoregavimas, gali įtakoti kito punkto pakeitimą. Todėl atlikus pakeitimus Projektuose pagal rinkos dalyvių pateiktas pastabas viešos konsultacijos metu, tikslinga pakartotinai jas suderinti su rinkos dalyviais.

Pažymėtina, kad Skandinavijos šalys turi didelę tokų aukcionų organizavimo patirtį. Mūsų nuomone, būtų tikslinga surengti bendrą rinkos dalyvių ir Tarnybos susitikimą su Skandinavijos šalių elektroninių ryšių veiklos reguliavimo institucijų arba su operatorių, dalyvaujančių tokiuose aukcionuose, atstovais.

3. Dėl banko garantijos sumos bei aukciono ribinės kainos

Pagal Projekto Nr. 1 25.9 punktą banko garantijoje arba draudimo įmonės laidavimo rašte, kuriuo užtikrinamas prievolės įvykdymas, nurodyta pinigų suma, kurią bankas ar draudimo įmonė pagal banko garantijos arba draudimo įmonės laidavimo naudos gavėjo pareikalavimą įsipareigoja sumokėti į nurodytą sąskaitą, turi būti ne mažesnė nei 10 proc. Projekto Nr.1 5 punkte nurodytos ribinės kainos už 5 MHz dažnių blokų ir atitinkamai ne mažesnė nei 20 proc. ribinės kainos, jei ketinama dalyvauti aukcione dėl dviejų dažnių blokų. Pagal Aprašo 5 punktą ribinė kaina už teisę naudoti vieną bloką – 40 mln. Lt. Atkreiptinas dėmesys, jog atsižvelgiant į tai, kad pagal Aprašo 57 punktą garantinis raštas gražinamas aukciono dalyviui, nepripažintam laimetoju, arba laimetojui, sumokėjusiam įmoką arba jos pradinę dalį, jeigu įmoka buvo išskaidyta bei į tai, kad bankai taiko atitinkamus mokesčius už garantinio rašto išdavimą, bei į tai, kad ribinė kainą tikėtina nebus pasiekta, siūlytina Apraše nustatyti reikalavimą garantiniams raštui 10 ar 20 proc. nuo pradinės kainos. Taip pat būtų galima nustatyti, kad aukciono dalyviai turi pateikti papildomą garantiją, jei nori dalyvauti paskutiniame aukciono rounde, numatytyame Projekto Nr. 1 50 punkte.

Apibendrinant, kas aukščiau išdėstyta, prašome:

1. užtikrinti, kad organizuojant aukcioną būtų laikomasi šių principų:

- **skaidrumo.** Rinkos dalyviams turi būti iš anksto aiškios ir suprantamos aukciono sąlygos ir taisyklos. Todėl, atsižvelgiant į tai, kad pateiktos esminės pastabos aukciono vykdymo, rinkos dalyviams turi būti pateikta pakartotinai viešai konsultacijai pakoreguotos aukciono vykdymo taisyklos.
- **nediskriminavimo.** Užtikrinamos visiems rinkos dalyviams lygios sąlygos dalyvauti aukcione ir gauti reikiamą dažnių plotį, nesudarant vienam iš rinkos dalyvių išskirtinių sąlygų ar privilegių dalyvauti aukcione. Todėl turi būti išduodami vieno aukciono metu 3 leidimus po 10 MHz (iš kurių vienam leidimui būtų taikomi plėtros įpareigojimai kaimiškose vietovėse) ar išduodant šešis leidimus po 5 MHz (iš kurių dviem leidimams būtų taikomi plėtros įpareigojimai kaimiškose vietovėse),.
- **atvirumo.** Aukciones turi būti atviras , nes tokio tipo aukciones užtikrina skaidrumą, paprastumą ir dažnių panaudojimo efektyvumą.
- **mažiausios, o ne aukščiausios, galimos siūlyti kainos nustatymo.**

2. surengti bendrą rinkos dalyvių ir Tarnybos susitikimą su Skandinavijos šalių elektroninių ryšių veiklos reguliavimo institucijų arba su operatorių, dalyvaujančių tokiuose aukcionuose, atstovais, kurių metu būtų aptariamos detalios aukciono vykdymo taisyklos ir pasinaudojama kitų šalių patirtimi, kaip išvengti aukciono vykdymo klaidų ir užtikrinti aiškias aukciono vykdymo procedūras rinkos dalyviams.

Pagarbiai

Personalo vadovė

Živilė Valeišienė

Loreta Andziulytė, (8 5) 2121044